

"Sekiz nevi hayvânât-ı mübârekeyi size hazine-i rahmetinden, güya Cennetten nimet olarak indirilmiş, gönderilmiş." Bu hayvanların isimleri nedir?

:ki ediyor ifade demesiyle وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ 'Sekiz nevi hayvânât-ı mübârekeyi size hazine-i rahmetinden, güya cennetten nimet olarak indirilmiş, gönderilmiş.' Çünkü o mübârek hayvanlar, bütün cihetleriyle, bütün beşere nimet olduğundan, saçından bedevîlere seyyar hâneler, elbiseler, etinden güzel yemekler, sütünden güzel, leziz taamlar ve derilerinden pabuçlar ve saire, hattâ gübreleri mezzûâtın erzâkı ve insanların mahrûkâtı hükmünde olup, güya o mübârek hayvanlar, tecessüm etmiş ayn-ı nimet ve rahmettirler."(1)

"Sizi bir tek candan (*Âdem'den*) yaratan, ondan da yanında huzur bulsun diye eşini (*Havva'yı*) yaratan O'dur..."(A'raf, 7/189)

ayetini müfessirler; "Size etlerini yemeniz için deve, sığır, koyun ve keçiden **erkekli ve dişili olmak üzere sekiz çift hayvanın helâl olduğunu vahiyle bildirdi.**" şeklinde yorumlamışlardır. Çift kelimesinden, bir türü iki hesapladığı anlaşılıyor, bu da tür olarak dört türe tekabül ediyor ki, bu türler **deve, sığır, koyun** ve **keçi** şeklindedir.

"Âyetlerde dört çift, erkek ve dişileri olan sekiz tür hayvan nazara verilmektedir. (En'am Suresi) 143. âyette nimet olarak yaratılan hayvanlar sayılırken yük için yaratılanlar, et ve tüyünden istifade için yaratılanlar olmak üzere iki kısma ayrılmıştır. Sonra '**semâniyete ezvâc**' ifadesiyle, bunlar da sekiz kısma ayrılmıştır. Zira yük taşıyanlar, ya deve ya da sığırdır. Tüyünden ve etinden istifade edilenler de ya koyun ya da keçidir. Bunlar da ya dişi olurlar ya da erkek, tamamı sekiz cinstir. Yani sekiz eştir. Bir başka ifadeyle sekiz tane hayvandır. Küçükbaş hayvan gurubunun erkekleri **koç** ve **teke**, dişileri **koyun** ve **keçi**dir. Büyükbaş hayvan gurubunun erkekleri **cemel** ve **sevr** (erkek deve ve öküz), dişileri de **nâka** ve **bakara** (dişi deve ve inek)'dir."(2)

Dipnotlar:

(1) bk. [Lem'alar, Yirmi Sekizinci Lem'a, Yirmi Altıncı Nükte.](#)

(2) bk. M. Kazım Yılmaz, *Türkçe Kur'an-ı Kerim Mealleri ve Bir Ayet*, Yeni Ümit Dergisi, 1990.